

Verslag 20ste Veterinaire Informatiedag voor Seniordierenartsen

16 november 2016, Boerderij Mereveld, Utrecht

Het ochtendprogramma

De voorzitter van de Projectgroep, collega Jan Peelen, heette iedereen welkom. Hij meldde de afwezigheid van Ingrid van der Gaag, die door een herseninfarct er niet bij kon zijn, maar gelukkig herstellende was. Aan haar werden goede wensen gericht.

De opening werd verricht door mevrouw mr. A.E.S. (Susan) Mogony, directeur van de KNMvD. Zij meldde dat zij nu negen maanden voor de KNMvD in functie was. Daarna volgde een opsomming van alle huidige en toekomstige activiteiten van de KNMvD.

Als eerste noemde zij dat een enquête zou worden gehouden onder senior dierenartsen om te weten te komen voor welke activiteiten deze groep zich actief zou willen inzetten.

Daarna werden voor het eerst jubilerende aanwezige collegae onderscheiden met een Absyrtus-speld, zilver voor 40 jaar en goud voor 50 jaar afgestudeerd dierenarts.

De KNMvD besteedt aandacht of gaat die besteden, vooral via het gebruik van internet, aan de volgende onderwerpen:

- Voor de consument zal een vernieuwde versie van de site Dierenarts.nl worden ontworpen met informatie over actuele thema's, bijvoorbeeld:
 - Ontwikkelingen van diergeneeskundige activiteiten in (tuin)centra
 - Kosten en kassa
 - Euthanasie bij runderen
 - De Dierenbescherming
 - Volksgezondheid en veiligheid
 - Dierenleed bij scharrelkippen
 - Bravecto diergeneesmiddelen
 - Gebruik van internet
 - Wat wil de consument, zoals in de veehouderij. Wat houdt dat in voor de dierenarts?
 - Bijwerkingen van geneesmiddelen
 - NVWA
 - Advies aan consument, waar vindt men de dierenarts, wie is de 'beste' dierenarts
 - CKRD kwaliteit
 - Info en voorlichting, zoals welzijn voor dieren
 - Zoönosen
 - Klachtenbehandeling, reviews
 - Info aan klanten

Een indrukwekkende en ambitieuze lijst met belangrijke onderwerpen.

Tot slot werd een filmpje vertoond met de leus 'Consument blij, dierenarts blij'.

Prof. dr. Wiel P.M. Hoekstra: “Algen, een groene belofte?”

Professor Hoekstra is emeritus hoogleraar ‘Algemene Microbiologie’ aan de Universiteit Utrecht. Zijn lezing had als ondertitel: ‘Tussen droom en werkelijkheid’. Het zijn titels met een duidelijke verwijzing naar het mogelijk enorme belang van algen in de toekomst.

De aarde is ongeveer 4,5 miljard jaar geleden ontstaan. Een half miljard jaar later is het begin van leven ontstaan; ongeveer 3,7 miljard jaar geleden is het begin van micro-organismen gedateerd. Dat waren voorlopers van algen. Nu zijn ruim 100.000 verschillende soorten algen bekend.

Bekend zijn de toxinevormende blauwalgen, die eigenlijk bacteriën zijn en cyanobacteriën worden genoemd. Daarnaast bestaan groenalgen, microscopische plantjes. Deze twee verschillende groepen algen hebben gemeen dat ze in water leven, een energiestofwisseling door middel van fotosynthese hebben en eenvoudige voedingsbehoeften. Het zich verder ontwikkelen van leven op aarde in brede vorm is te danken aan fotosynthese met de mogelijkheid om uit CO₂ en H₂O, koolhydraten én zuurstof te doen ontstaan. Die reactie is een *netto* reactie, omdat koolzuur, water en zonne-energie volop aanwezig zijn. De blauwalgen en groenalgen bezitten die fotosynthetiserende eigenschap al sinds een heel vroeg stadium in de evolutie.

Algen zijn tegenwoordig een onderwerp van moderne biotechnologie (procestechnologie), waarbij de verwachtingen hoog gestemd zijn. Er bestaat grote interesse om te onderzoeken of algen een duurzame bron voor biobrandstoffen zouden kunnen zijn, maar of ‘over 15 jaar algendiesel in iedere tank klotst’, is nog wel de vraag. Daarnaast zouden door biotechnologie en genetische modificatie algen gevormd kunnen worden die door fotosynthese (met chlorofyl), koolhydraten en zuurstof, ook aminozuren en vetzuren kunnen produceren. Op aarde komen grote hoeveelheden algen voor, maar voor de toekomstige biotechnische procestechnologie zullen specifieke algen daarvoor gekweekt moeten worden. Producten uit de ‘algenfabriek’ zouden kunnen zijn: diervoer (vooral voor visteelt), cosmetica, gezondheidsvoeding (?) en grondstoffen voor de chemische industrie.

Ook zouden algen een belangrijke rol kunnen gaan spelen als schakel in rioolwaterzuivering. Omdat algen die in de vrije natuur voorkomen mogelijk niet de beste kandidaten zijn om heel efficiënt voedsel, diervoeding of biobrandstoffen te produceren, kan genetische modificatie wellicht een oplossing bieden.

Waar productie van algen nu nog vooral het domein is van onderzoekers, zal het uiteindelijk toch naar de commerciële praktijk worden gebracht. Door aan het Wageningse AlgaePARC een bezoek te brengen kan men een idee krijgen hoe de algenboerderij van de toekomst er uit zou kunnen gaan zien.

De slotconclusie luidde: ‘Algen hebben een ‘zonnige’ toekomst, maar vragen wel iets van ons’.

Na de lezing van professor Hoekstra heeft de reiscommissie verslag gedaan en gemeld dat de volgende reis naar Portugal waarschijnlijk zal gaan van 6 tot 12 mei. (Inmiddels zijn de reisdata iets veranderd: 7-14 mei 2017 red.)

Voorzitter van het Platform Senioren Jorritsma meldde bestuurswisselingen en blikte terug op de excursie naar de Oostvaardersplassen. Ook vroeg hij suggesties voor nieuwe excursies.

Het middagprogramma

Mevrouw dr. Merel. F.M. Langelaar: “Overheid en dierenarts”

Merel Langelaar is vice-voorzitter van het bestuur van de KNMvD en coördinerend specialistisch senior inspecteur Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Vol enthousiasme hield zij haar lezing en zij liet veel onderwerpen de revue passeren. Iedereen kon kennisnemen van wat op zijn of haar terrein met de overheid gaande was.

Voor nog meer informatie werd ook naar de website www.rijksoverheid.nl verwezen. Een site die bijvoorbeeld aangeeft, hoe een cliënt een klacht tegen een dierenarts kan indienen. Verder gaf zij informatie over: vacatures bij de overheid, het Diergeneeskunderegister, werken bij de overheid en de NVWA.

Veterinaire volksgezondheid

Contacten tussen overheid en dierenartsen bestaan op verschillend niveau, zoals die van ministeries, provincies, gemeentes, onderzoeksinstituten, adviesorganen, toezichthouder en semi-overheid. EZ, VWS en NVWA spelen daarbij een belangrijke rol.

De term Veterinary Public Health kwam in de jaren zeventig in zwang. Veterinaire volksgezondheid kan worden gedefinieerd als 'Alle interacties tussen het dier en zijn producten enerzijds en de gezondheid van de mens anderzijds'. Een onderwerp waarbij ook dierenartsen betrokken waren en zijn. De term One Health kwam daarbij naar voren, met verschillende thema's zoals:

- Zoobiquity
- Infectieziekten inclusief voedselpathogenen
- Volksgezondheid inclusief volksgezondheid
- Antibiotica-resistentie
- Proefdieren
- Milieu, ecosystemen

met daarbij de rol van de dierenarts met betrekking tot diergezondheid, dierenwelzijn, volksgezondheid en voedselveiligheid.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid voor cure, preventie, welzijn, rekening houden met mens en omgeving, sturing, toezicht en kwaliteit, is ook deel van de taken van de dierenarts. Dat alles bij elkaar lijkt wel heel veel.

De dierenarts bij de overheid is dan weer betrokken bij wetten en regelgeving voor de veterinaire praktijk en voor de clientèle, de politiek en maatschappij en de media. En ook bij het debat over megastallen, dieren aantallen op bedrijven, duurzaamheid, de situatie van Nederland in Europa, lokale en regionale situaties en volksgezondheid in verhouding tot economische belangen. Ook dit lijkt allemaal samen wel heel veel.

Vragen die spelen

Veel vragen zullen in de komende tijd om een antwoord vragen voor wat betreft de dierenartsenpraktijken, zoals:

- Hoe autonoom kan een practicus nog functioneren in deze tijd?
- Wie gaan de regie voeren in de toekomst?
- Wat wordt de werkwijze in de gezelschapsdierenartsen praktijken?
- Hoe gaat de regelgeving luiden voor die praktijken met betrekking tot het vestigingsbeleid?
- Hoe zal de regelgeving zijn voor dierenklinieken en dierenziekenhuizen?
- Welke kwaliteitseisen gaan gesteld worden?
- Welke specialisaties zullen komen en welke handelingen zijn daaraan voorbehouden?

En tot slot stelde Merel Langelaar het volgende: 'De wereld verandert!' en zij vervolgde haar gloedvolle betoog met de volgende vragen:

- Verandert de dierenarts mee?
- Verandert de KNMvD mee?
- Wat is de dierenarts van de toekomst?
- Wat is het vak van de toekomst?

Zij beëindigde haar lezing met een illustratie van een waarzegger die in de glazen bol keek en sprak: 'Een glazen bol zal zéker geen uitkomst bieden, een gezond verstand wel?!'

Na de lezing van dr. Langelaar, werden we door de voorzitter bedankt voor onze aanwezigheid en uitgenodigd voor een borrel, of iets anders.

Tjeerd Cuperus

N.B. De volgende bijeenkomst is gepland op dinsdag 28 maart 2017.